

Enheten för vilt
Jonas Bergman
Direkt 010-2250317
jonas.bergman@lansstyrelsen.se

n.remissvar@regeringskansliet.se
camilla.frisch@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss N2020-01735-FJR gällande Naturvårdsverkets förslag på jakttider.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har beretts möjlighet att till regeringen lämna synpunkter i rubricerat ärende.

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att

- det finns behov av att se över jakttider reglerade i jaktförordningen. Flera av Naturvårdsverkets förslag är väl avvägda förändringar
- det är viktigt att revideringar ger tydligare och mer konsekvent lagstiftning anpassad till den senaste kunskapen och arters olika förutsättningar. Förändring, modernisering och anpassning till nya förutsättningar behöver motiveras biologisk och jaktetiskt
- beslut som rör viltförvaltning bör så långt det är möjligt baseras på regional kunskap och i enlighet med ekosystemansatsen så att beslut fattas så nära dem som berörs som möjligt. Viltförvaltningsdelegationerna är en del av regionaliseringen och de bör ges större möjlighet att delta i övergripande beslut om jakttider på fler arter
- Naturvårdsverkets förslag innehåller en del inkonsekventa förslag som rör jakttider för klövvilt med avseende på arter, kön och åldrar, det riskerar att försvåra för berörd istället för att förenkla vilket varit målet
- långa jakttider inte automatiskt leder till högre måluppfyllelse

Detaljerade synpunkter

Länsstyrelsen i Dalarnas län anser att jakt under brunsttid normalt inte ska tillåtas. Länsstyrelsen ser problem med att Naturvårdsverket först föreslår ändring av föreskrifter för att först senare undersöka påverkan. Länsstyrelsen menar att förutsättningar först bör undersökas och därefter kan eventuella ändringar genomföras vid efterföljande jakttidsöversyn.

Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets analys att sambandet mellan jakttidens längd och avskjutningens storlek är oklar samt att det inte finns något linjärt

samband mellan skadenivåer och antalet älgar. Länsstyrelsen anser därför att jakttidens längd för exempelvis älg samt eventuella jakt under brunsttid på dov- och kronhjort, eller jakt på hind utanför kronhjortsskötselområden ska beslutas på regional nivå.

Länsstyrelsen vill belysa att långa jakttider inte alltid ger bättre måluppfyllnad. Det finns många anledningar till att avskjutningens storlek inte alltid ligger på önskad nivå. Det kan handla om jägarnas motivation att skjuta en viss art eller önskad numerär, orimliga avskjutningsmål, ingen eller bristfällig inventering av täthet, oklara samband mellan skador och täthet, meteorologiska begränsningar under jakttiden (för varmt eller kallt samt mycket eller lite snö), bristande samverkan med mera. Ett exempel är vildsvin, vi har nästan jakttid året runt och dygnet runt, men många anser ändå att det skjuts för få vildsvin.

Länsstyrelsen föreslår att det ska införas krav på avskjutningsrapportering av fler arter än älg, kronhjort och stora rovdjur tex hare, skogsfågel och rådjur. Anledningen till det är att det inte sällan diskuteras om vargens predation på älg om det finns alternativ föda. Detsamma gäller för lodjur, eftersom beräkningen av antalet lodjur baseras på avståndskriterier som i sin tur baseras på bytestäthet (beräknad avskjutning) så ger det oprecisa bedömningar med, ibland, lågt förtroende och oklara samband.

Risk för minskad samverkan

Allmän jakt på kronhind utanför kronhjortsskötselområden riskerar att motverka bildandet av skötselområden. Jakt på älgkalv som uppträder vid fält med oskördad gröda inom oregistrerad mark mellan 1 augusti – 5 oktober är ett annat sådant exempel.

Inkonsekventa förslag

Naturvårdsverket vill tillåta smygjakt på rådjurskid i september trots att det jaktliga värdet är litet medan man inte vill tillåta smygjakt på älg under samma tid. Länsstyrelsen anser att motiveringar måste vara faktabaserade och konsekventa. Antingen är det biologiskt riktigt att jaga en art en viss tid på året eller så är det inte det.

14. Allmän jakttid, dovhjort

Naturvårdsverket föreslår att brunstupphållet för jakt på hind och kalv tas bort, att det ska bli möjligt att jaga kalv i september samt att jakt på hind och kalv ska

tillåtas i mars. Länsstyrelsen anser, i linje med *Strategi för svensk viltförvaltning*, att beslut bör fattas på regional nivå, till exempel för jakt efter dovhjort samt undantag från brunstuppehåll. Länsstyrelsen anser vidare att det inte bör vara allmän jakt på kalv i september. Möjlighet till skyddsjakt finns redan och effekten av allmän jakt efter kalv när dessa är cirka 8 veckor gamla får anses liten. Jakt på dovhjort under brunstuppehållet i län med stora skador kan regleras via skyddsjakt och prövas efter särskilda behov. Länsstyrelsen håller inte med Naturvårdsverket om att det är mindre adaptivt med skyddsjakt, tvärtom.

15. Allmän och särskild jakttid, kronhjort

Länsstyrelsen anser att hind enbart ska jagas inom kronhjortsskötselområden (KSO). Naturvårdsverket konstaterar i förarbetet att jakt på hind och kalv utanför KSO minskar incitamentet för samverkan. Länsstyrelsen håller med Naturvårdsverket och anser att samverkan är den enskilt största framgångsfaktorn för lyckosam viltförvaltning.

Med anledning av att kronhjortar är störningskänsliga anser Länsstyrelsen att jakt på kronhjort under brunstuppehållet ska regleras via skyddsjakt och inte gälla generellt över landet. Länsstyrelsen anser vidare att jakttiden för kronhind i augusti kan ifrågasättas eftersom kalvarna inte är helt självständiga den tiden.

Länsstyrelsen håller med Naturvårdsverket om att det behövs en beståndsövervakning av kronhjort. Det är positivt om jakttider för kronhjort och älg synkroniseras eftersom arterna ofta jagas inom samma geografiska yta.

Länsstyrelsen anser att det finns behov av revidering och komplettering av NFS 2011:7 för att få till en ändamålsenlig lagstiftning för förvaltning av kronhjort.

16. Allmän jakttid, rådjur.

Naturvårdsverkets förslag om vårjakt på råbock har tillkommit efter remissrundan. Jakttrycket på hornbärande djur är stort och för andra arter anger Naturvårdsverket att skev könskvot inte är eftersträvansvärt. Då motiveringarna mellan arter ska vara konsekventa bör förslaget om vårjakt strykas.

40. Särskild jakttid älg

Länsstyrelsen anser att beslut om jakttid efter älg bör beslutas regionalt i enlighet med intentionerna i gällande älgförvaltning och Naturvårdsverkets *Strategi för svensk viltförvaltning*. Länsstyrelsen anser att det bör finnas

möjlighet att ta hänsyn till regionala faktorer och kunskap. Detta skulle öka inflytandet från, och tydliggöra uppdraget hos, viltförvaltningsdelegationerna.

Länsstyrelsens bedömning är att en förlängd jakttid inte per automatik leder till ökad måluppfyllelse. Ökad måluppfyllelse uppnår man genom väl avvägda och faktagrundade planer inom förvaltnings- och skötselområden samt en bred regional och lokal samsyn på älgförvaltning.

40.5 Övrigt älg

Datum för jaktens sluttidpunkt

Länsstyrelsen i Dalarnas län avstyrker förslaget att jakttidens slut ska fattas centralt. Skillnaderna i landet är en del av den regionala förvaltningen och baseras på kunskap och regionala förutsättningar. I Dalarna beslutas jakttidens sluta av viltförvaltningsdelegationen vilket bidragit till en regionaliserad, kunskapsbaserad, adaptiv och ekosystembaserad älgförvaltning.

Länsstyrelsen stödjer Naturvårdsverkets *Strategi för svensk viltförvaltning*, där det framgår att

- Beslut ska fattas så nära de människor som berörs som möjligt. Det innebär att förvaltningen till stor del ska styras på regional och lokal nivå.
- Vid en regionalisering får länsstyrelsen möjlighet att anpassa jakttiden utifrån regionala och lokala förhållanden så som viltförekomst, skadesituation, ägandeförhållanden, markanvändning och vinterförhållanden.
- Sverige är ett långsträckt land där förhållandena skiljer sig mycket åt i landets olika delar.
- Länsstyrelsen har som regional myndighet goda möjligheter att med hjälp av viltförvaltningsdelegationen göra svåra avvägningar nära dem som berörs, inte minst då intressenternas åsikter skiljer sig.

Länsstyrelsens möjlighet till beslut om jakt på vuxen älg av visst kön

Länsstyrelsen anser att möjligheten att reglera älgutdelningen avseende kön bör kvarstå. Licensområden är ofta betydligt mindre än älgskötselområden och vid begränsad utdelning riskerar andelen fällda tjurar att vara oproportionellt stor med försämrade könsfördelning i älgstammen som följd.

42. Inskränkningar, tid på dygnet

Länsstyrelsen tillstyrker Naturvårdsverkets förslag för rovdjur vad gäller när på dygnet de tillåts jagas och myndigheten ser positivt på att Naturvårdsverket avstår från att förlänga jakttiden på dygnet för björn.

43. Tider för jakt med hund och jaktträning med hund

Länsstyrelsen anser att Naturvårdsverkets förslag är väl avvägda i de delar som inte nämns nedan.

Älg

Eftersom älgar är värmekänsliga anser Länsstyrelsen att möjligheten för jaktträning på älg i södra Sverige bör tillåtas tidigast en månad innan jaktstarten och inte som föreslaget att det får ske från den 21 augusti.

Stora rovdjur

Länsstyrelsen tillstyrker tiderna för jakt och jaktträning på stora rovdjur men anser att högsta antalet hundar som får användas vid jaktträning bör preciseras. Vid jakt regleras detta i Naturvårdsverkets föreskrifter men vid jaktträning saknas sådan reglering.

Väljer regeringen att fastställa Naturvårdsverkets förslag om jaktträning bör information om, och utbildning i, etisk hundanvändning tas fram. Dessutom bör det utredas hur hundträning inom vargrevir kan påverka inventering och dynamik i vargstammen lokalt samt hur jaktträning inom län som inte beslutat om licensjakt påverkar etablering av varg.

Vildsvin

Länsstyrelsen anser att det bör övervägas om möjlighet att jaktträna och jaga vildsvin med hund ska senareläggas. Det finns en risk att dessa hundar jagar annat klövvilt, exempelvis de värmekänsliga älgarna.

Övriga däggdjur

Länsstyrelsen anser att jaktträningen startar för tidigt eftersom den kan beröra fler arter än de vilt man avser att jaga. Tiden för jaktträning på olika arter kan synkroniseras ytterligare och senareläggas en månad, till september.

69. Förstörelse av bävrars dammbyggnad

Förslaget innebär en tydlig skärpning av möjligheten att utan tillstånd riva bäverdammar och lägger ett större ansvar på utföraren att avgöra om en damm har betydelse för boplatsen eller ej. Länsstyrelsens bedömning är att antalet ansökningar och länsstyrelsens administration kommer öka. Utöver det läggs ett ökat tillsynsansvar på länsstyrelserna, hur det ska finansieras framgår inte.

44.3. Skydds jakt på enskilds initiativ

Länsstyrelsen ser positivt på att Naturvårdsverket föreskriver vad som ska rapporteras till Länsstyrelsen i samband med skydds jakt på enskilds initiativ.

44.5. Skydds jakt på enskilds initiativ

Det bör enligt Länsstyrelsen inte finnas någon minsta numerär (dvs minst fem individer) för de fåglar som skapar olägenhet för människas hälsa (se även punkt 44.6 och 59.2). Gäss kan orsaka stor olägenhet på bryggor och stränder även om det bara är ett par eller ett par med två ungar.

44.6. Skydds jakt på enskilds initiativ

Länsstyrelsen är enig med Naturvårdsverket att villkoren för skydds jakt på enskilds initiativ ska anges på ett tydligt och konsekvent sätt, samt att begreppet ”sanitär olägenhet” kan omformuleras till olägenhet för människors hälsa.

Länsstyrelsen motsätter sig Naturvårdsverkets förslag att den enskilde, vid osäkerhet, bör ansöka om skydds jakt hos länsstyrelsen. Enligt Länsstyrelsen är det upp till den enskilde att göra denna bedömning i och med att möjligheten återfinns i bilaga 4. Skrivningen bör därför strykas.

55.2 Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 12, älg

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att endast tillåta skydds jakt på årskalv vid fält med oskördad gröda.

59.2 Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 17

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att de fåglar som skapar olägenhet för människas hälsa (se punkt 44.5 samt 44.6) bör vara minst fem individer innan skydds jakt enligt paragrafen tillåts. Gäss kan orsaka stor olägenhet på bryggor och stränder även om det bara är ett par eller ett par med två ungar.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om minst fem individer vid oskördad gröda.

64. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 22 och 23

Länsstyrelsen tillstyrker Naturvårdsverkets förslag att även tillåta skydds jakt på dov- och kronkalv i Skåne och på Gotland.

67. Skydds jakt JF bilaga 4, sångsvan och trana

Länsstyrelsen anser inte att skydds jakt på svan och trana bör genomföras på enskilda initiativ. Anledningen till det är att jakt på dessa två arter kan vara kontroversiellt, Länsstyrelsen anser att ett myndighetsbeslut för skydds jakt på dessa arter minskar risken för konflikter.

I yttrandet har deltagit landshövding Ylva Thörn, beslutande samt enhetschef vid enheten för vilt Jonas Bergman, föredragande. I förarbetet har personal vid enheten för vilt beretts möjlighet att komma med synpunkter.

Yttrandet är digitalt och saknar därför underskrifter.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd.